

Ahti Fagerblom

17.3.2026

Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunta, kirjallinen lausunto 17.3.2026

VNS 11/2025 vp Valtioneuvoston selonteko: Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Pyydettyinä lausuntona pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- Metsäteollisuuden uudet liiketoimintamahdollisuudet rakentuvat nykyisten tehtaiden puunsaannille ja menestykselle
- Suomen ilmastotavoitteisiin ei pidä pyrkiä säännöstelemällä yhden teollisuuden alan raaka-aineensaantia
- Hakkuu- ja hiilivuodon torjuminen on edellytys sille, että Suomen ilmastolaki ja ilmastosuunnitelmat ovat globaalin ilmaston kannalta hyödyllisiä

Metsäteollisuuden mielestä on hyvä, että ilmastopolitiikassa tehdään tulevaisuutta luotaavia katsauksia ja suunnitelmia. Pitkän aikavälin ilmastaselonteossa esitetyt skenaariot ymmärrettävästi poikkeavat toisistaan merkittävästi, jotta syntyy keskustelua ja ajatuksia mahdollisista tulevaisuudenkuvista.

On hyvä, että skenaarioiden pohjalta ei ole tarkoitus luoda toimenpide-ehdotuksia tai lainsäädäntöä vaan pikemminkin hahmottaa erilaisia kuvitteellisia polkuja.

Globaali näkökulma on ilmastokysymyksissä välttämätön

Selonteossa todetaan erinomaisesti: *Metsätaloudesta ja metsäteollisuudesta syntyy arvonlisää ja työllisyyttä kansantalouteen. Tieteellisen tutkimuksen mukaan hakkuiden vähentäminen Suomessa ja EU alueella korvautuisi pääosin lisähakkuilla ja tuotannolla muualla, jossa metsien hiiliensidonta vähenisi, päästöt lisääntyisivät ja biodiversiteetti heikkenisi.*

Tämä kansainvälinen lähestymistapa on ilmastoasioissa ainoa oikea. Ajatus siitä, että kansallinen politiikka säännöstelisi esimerkiksi maailmanmarkkinoilla toimivan metsäteollisuuden tuotantovolyymia, on hyvin kyseenalainen.

Parempi ymmärrys puunjalostuksen lainalaisuuksista ei puolla kotimaisen puunkäytön rajoittamista suomalaisissa tehtaissa

Pitkän aikavälin selonteossa ei ymmärrettävästi voi kuvata kaikkien toimialojen erityispiirteitä yksityiskohtaisesti. Selonteossa voisi silti tuoda paremmin esille, että maailmanmarkkinat

Ahti Fagerblom

17.3.2026

määräävät minkälaisia tuotteita alalla tehdään ja että tuotteet sanelevat millaista puuraaka-ainetta niiden valmistukseen tarvitaan.

Metsäteollisuus jalostaa puusta monenlaisia tuotteita muun muassa rakentamiseen, pakkauksiin, hygieniatarpeisiin ja painotuotteisiin. Puunjalostuksen ohessa käytettäväksi jää erilaisia sivuvirtoja (esimerkiksi puun kuorta, sahanpurua, haketta ja ligniiniä). Niistäkin jalostetaan mahdollisuuksien mukaan tuotteita kuten kuitulevyä ja sellua. Osa sivuvirroista ei kelpaa jalostukseen, minkä vuoksi niistä tuotetaan esimerkiksi sähköä ja lämpöä, jotta ei synny jätettä eikä tarvitse käyttää fossiilisia tuontipolttoaineita.

Selonteeseen heijastuu metsien käyttöä ja hiilinieluja koskeva julkinen keskustelu, jonka mukaan puusta pitäisi tehdä nimenomaan korkean jalostusasteen tuotteita. Ajatus on ymmärrettävä, mutta metsäteollisuuden yritykset voivat valmistaa ainoastaan sellaisia tuotteita, joita asiakkaat haluavat. Metsäteollisuuden tehtaat pyrkivät kallista raaka-ainetta jalostaessaan resurssitehokkuuteen ja valmistamaan kannattavasti arvokkaita tuotteita, jotta tehtaat menestyisivät kovassa kilpailussa. Tiedossa ei ole, että Suomessa jalostettavat tuotteet olisivat huonompia kuin muualla maailmassa jalostettavat tuotteet.

Selonteossa korostuvat paikoin nimenomaan pitkäikäiset puutuotteet ja niillä onkin kiistämättä omat etunsa ilmastonäkökulmasta katsottuna. Metsäteollisuus valmistaa pitkäikäisiä tuotteita, mutta ainoastaan niistä puun osista, joista sellaisia on mahdollista tehdä. Paksuista puun osista valmistetaan tuotteita rakentamiseen ja huonekaluteollisuuteen. Mikäli esimerkiksi puurakentaminen maailmalla yleistyy, niin suomalainen metsäteollisuus vastaa parhaansa mukaan lisääntyvään kysyntään. Toisin kuin yleisesti luullaan, niin pitkäikäiset tuotteet eivät monesti ole pidemmälle jalostettuja kuin lyhytikäiset tuotteet.

Metsäteollisuus vastaa myös lyhytikäisten tuotteiden tarpeeseen ja kysyntään. Metsäteollisuus käyttää niiden raaka-aineena ohuita puun osia (ns. sellupuu), jotka eivät sovellu pitkäikäisten puutuotteiden valmistukseen. Esimerkiksi kartonkipakkaukset ovat puutuotteisiin verrattuna lyhytikäisiä, vaikka ne voidaankin kierrättää moneen kertaan.

Ohuesta sellupuusta ei pysty tekemään järeää puutuotetta (esimerkiksi massiivirakennetta rakennuksiin). Hyvä uutinen on, että korjaamalla ohuita sellupuita harvennushakkuissa, metsään jäävät nuoret puut voivat kasvaa nopeasti tukkipuiksi. Siten saadaan pitkäikäisiin tuotteisiin kaivattua raaka-ainetta.

Toisinaan odotukset puusta jalostetuille tuotteille voivat olla ristiriitaisia. Maailman merien muovirooskaongelmien myötä on kiitelty esimerkiksi puusta valmistettuja biohajoavia tuotteita. Nämä biohajoavat tuotteet eivät luonnollisesti voi olla samaan aikaan pitkäikäisiä. Myös hygieniatuotteet ovat lyhytikäisiä, mutta kuluttajien suosiossa.

Olemassa olevien tehtaiden puunsaanti ja menestys ovat edellytyksinä uuden liiketoiminnan synnylle

Selonteossa nähdään, että biogeenisen hiilidioksidin talteenotto ja hyötykäyttö (BECCUS) sekä hiilidioksidin hyötykäyttöön kytkeytyvä vetytalous sisältävät Suomelle mahdollisuuksia. On

Ahti Fagerblom

17.3.2026

tärkeää ymmärtää, että nuo mahdollisuudet voivat toteutua ainoastaan, mikäli Suomessa on menestyviä sellutehtaita, joista hiilidioksidin talteenotto voi olla mahdollista. Sellutehtaat voivat menestyä vain, mikäli ne saavat tarvitsemansa puuraaka-aineen vuodesta ja päivästä toiseen. On mahdoton ajatus, että tehtaiden puunsaantia esimerkiksi rajoitettaisiin nielupolitiikkaperusteella vuosikymmenen ajaksi.

Kuten selonteossa todetaan, tekniset nielut ovat kalliita ja niiden tarjoamat mahdollisuudet eivät toteudu nopeasti. Toteutuminen riippuu siitä, syntyykö talteenotolle kannattavuutta ja vetytalouden tuotteille markkinoita.

Hiili- ja hakkuuvuodolle tulppa

Suomen ilmastolain ja kansallisten ilmastosuunnitelmien on varmistettava, että ne eivät ohjaa tehtaiden tavaratuotantoa tai hakkuita muihin maihin. Muussa tapauksessa Suomen ilmastopolitiikka ei ole globaalin ilmaston kannalta hyödyllinen.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja